

PATVIRTINTA

Kauno r. Domeikavos gimnazijos direktoriaus
2023 m. lapkričio 22 d. įsakymu Nr. V-492

KAUNO R. DOMEIKAVOS GIMNAZIJOS MOKINIŲ VEŽIMO MOKYKLINIŲ AUTOBUSŲ TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno r. Domeikavos gimnazijos mokinių vežimo mokykliniu autobusu tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja Kauno r. Domeikavos gimnazijos valdomų mokyklinių autobusų naudojimo tvarką, mokinių vežimą mokykliniais autobusais organizuojančių ir vykdančių asmenų funkcijas, pareigas ir atsakomybę.

2. Aprašo paskirtis – reglamentuoti mokyklinių autobusų naudojimą mokinių vežimui į/iš mokyklos ir mokyklinių autobusų naudojimą laisvu nuo mokinių vežimo į/iš mokyklą laiku.

3. Apraše vartojamos sąvokos ir apibrėžimai:

3.1. **mokyklinis autobusas** – geltonas vaikų vežimo skiriamaisiais ženklais paženklintas autobusas, kuriuo vežami vaikai (toliau – mokiniai);

3.2. **saviraiškos renginiai** – savivaldybės, regioniniai, respublikiniai renginiai (dalykinės olimpiados, sporto, dainų, šokių šventės, sveikatos ugdymo, meninės raiškos, turizmo, gamtos, techninės kūrybos, kitų būrelių, studijų, klubų ir kiti neformalieji renginiai, skirti meniniams, sportiniams, moksliniams, technologiniams, socialiniams, ekonominiams ir kitokiems mokinių gebėjimams ugdyti);

3.3. **pažintinė veikla** – viena iš neformaliojo švietimo formų, skirta skatinti vaikų ir jaunimo tautinį, pilietinį ir kultūrinį ugdymą, lankant sociokultūrinę ir meninę vertę turinčius objektus;

3.4. kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka teisės aktuose vartojamas sąvokas.

4. Vežant mokinius mokykliniais autobusais turi būti laikomasi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo, Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso, Kelių eismo taisyklių ir atsižvelgiant į Mokinių vežiojimo organizavimo metodines rekomendacijas.

II SKYRIUS MOKINIŲ VEŽIMO MOKYKLINIŲ AUTOBUSŲ ORGANIZAVIMAS

5. Mokykliniai autobusai naudojami:

5.1. mokinių, gyvenančių kaimuose ir miesteliuose toliau kaip 3 kilometrai nuo mokyklos, besimokančių pagal priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas, ir vaikų, kuriems paskirtas privalomas ikimokyklinis ugdymas (toliau – mokiniai) vežimui į/iš mokyklos, esant laisvų vietų mokykliniame autobuse, gali būti pavežami ir arčiau nei 3 kilometrai nuo mokyklos gyvenantys mokiniai;

5.2. mokinių, kurie turi specialiųjų ugdymosi poreikių ir nepajėgia patys atvykti į bendrojo ugdymo mokyklą (negali savarankiškai vaikščioti, dėl didelių sutrikimų yra nesaugūs gatvėje ar kelyje), vežimui.

6. Kiekvienais mokslo metais mokyklinio autobuso maršrutus, eismo tvarkaraščius, sustojimo vietas nustato ir vežamų mokinių sąrašus, dalyvaujant mokyklinio autobuso vairuotojui, sudaro už mokinių organizuotą vežimą atsakingas asmuo, tvirtina mokyklos direktorius. Sudarant vežamų mokinių sąrašus, pirmiausiai atsižvelgiama į mokinius, turinčius specialiuosius ugdymosi poreikius, bei jauniausius mokinius.

7. Sustojimo vietos nustatomos, maršrutai, tvarkaraščiai ir vežamų mokinių sąrašai sudaromi ir, jei prireikia, koreguojami, įvertinus mokinių važiavimo poreikius.

8. Vienu metu vežamų mokinių negali būti daugiau, negu mokykliniame autobuse yra sėdimų vietų keleiviams.

9. Mokyklinio autobuso sustojimo vietos parenkamos ten, kur yra nuolatinės maršrutinių autobusų stotelės, kelio neužstoja kliūtys, yra geras matomumas į abi puses. Sustojimo vietos neturi būti ties kelio vingiu ar ištisine ženklinimo linija, įkalnėje, nuokalnėje, ten, kur dėl riboto matomumo sustoti draudžia Kelių eismo taisyklės. Sustojimo vietos turi būti nustatomos taip, kad mokiniams nereikėtų kirsti važiuojamosios kelio dalies, o jeigu tai neišvengiama, kad perėjimo vietos būtų saugios.

10. Kelionių maršrutus, tvarkaraščius ir vežamų mokinių sąrašus privalo turėti vairuotojas ir už organizuotą mokinių vežimą atsakinga socialinė pedagogė. Kelionių maršrutai ir tvarkaraščiai turi būti mokykliniame autobuse ir paviešinti mokyklos informavimo priemonėse. Juos turi turėti mokiniai ir jų tėvai (globėjai ar rūpintojai). Jeigu maršrutai ir tvarkaraščiai keičiami, su pakeitimais nedelsiant supažindinami mokiniai ir jų tėvai (globėjai ar rūpintojai), apie tai paskelbiama mokyklos informavimo priemonėse.

11. Mokykliniai autobusai laisvu nuo mokinių vežimo į mokyklą ir iš jos metu taip pat gali būti naudojami:

11.1. mokinių, laikančių paskirtuose egzaminų centruose brandos egzaminus ir dalyvaujančių pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinime, vežimui;

11.2. mokinių, dalyvaujančių saviraiškos renginiuose, vežimui;

11.3. mokinių, dalyvaujančių pažintinės veiklos ir profesinio informavimo renginiuose, vežimui;

11.4. mokinių vežimui į švietimo pagalbos ir kitas įstaigas su jų ugdymu ar socialinėmis problemomis susijusiems klausimams spręsti;

11.5. mokinių vežimui į kitas edukacines erdves;

11.6. mokytojų (darbuotojų) vežimui į kvalifikacijos kėlimo renginius;

11.7. mokytojų vežimui į susitikimus su bendradarbiaujančiomis mokyklomis ir į vykdomų projektų veiklas;

11.8. ugdymo įstaigos darbuotojų vykimui į mokinio namus švietimo pagalbos teikimo ir mokymo klausimais;

11.9. kitoms mokyklos reikmėms ugdymo proceso organizavimui užtikrinti (atsivežti vadovėliams, ugdymo priemonėms ir kt.);

11.10. kitų asmenų vežimui Valstybės lygio ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino laikotarpiu;

11.11. Kauno rajono gyventojų vežimui į rinkimų apylinkes Lietuvos Respublikos prezidento ir Seimo, Europos Parlamento, Savivaldybės tarybos rinkimų metu, taip pat vykstant referendumui.

12. Jeigu mokinių ar mokytojų vežimą mokykliniu autobusu inicijuoja neturinti mokyklinio autobuso mokykla, mokyklos vadovas pateikia prašymą mokyklinį autobusą valdančios mokyklos vadovui. Prašyme nurodo asmenį atsakingą už išvyką, važiuojančių skaičių ir vardinį sąrašą, išvykimo laiką ir vietą, kelionės maršrutą ir tikslą.

13. Mokyklinį autobusą valdančios mokyklos vadovas, kai važiuojama į išvyką, mokyklinio autobuso skyrimą įformina įsakymu. Įsakyme nurodomas autobuso valstybinis numeris, vairuotojas, atsakingas už kelionę asmuo, vykstančių asmenų skaičius, išvykimo vieta ir laikas, kelionės maršrutas ir tikslas.

III SKYRIUS

MOKINIŲ VEŽIMAS MOKYKLINIU AUTOBUSU

14. Vairuotojas iki mokinių vežimo pradžios turi žinoti mokinių vežimo maršrutą, tvarkaraštį, sustojimo vietas, kitus su vežimu susijusius dokumentus, susipažinti su vežamais mokiniais. Už organizuotą mokinių vežimą atsakingas asmuo ir vairuotojas su mokiniais turi aptarti važiavimo tvarką ir taisykles.

15. Jei vežami ikimokyklinio amžiaus ir/ar neįgalūs mokiniai, kurie negali savarankiškai vaikščioti, mokykliniame autobuse važiuoja mokinius lydintis asmuo.

16. Mokiniai turi būti įlaipinami ar išlaipinami tik patvirtinto maršruto numatytose nuolatinėse mokyklinio autobuso sustojimo vietose. Rekomenduojama, kad ikimokyklinio, priešmokyklinio amžiaus mokinius ir neįgaliuosius mokinius, kurie negali savarankiškai vaikščioti, iki mokyklinio autobuso sustojimo vietos palydėtų ir juos pasitiktų tėvai (globėjai ar rūpintojai), o į mokyklą ir iš mokyklos iki autobuso palydėtų mokinius lydintis asmuo arba kitas mokyklos vadovo paskirtas mokyklos darbuotojas.

17. Į sustojimo vietą mokyklinis autobusas turi atvažiuoti ir išvažiuoti iš jos tvarkaraštyje nustatytu laiku. Mokiniai turi būti instrukuoti, kaip elgtis, jeigu autobusas vėluoja ar neatvažiuoja.

18. Mokiniai mokyklinio autobuso sustojimo vietoje turi būti ne vėliau kaip tvarkaraštyje nustatytu laiku. Jeigu mokiniai nuolat vėluoja į mokyklinį autobusą, vairuotojas turi pranešti už organizuotą mokinių vežimą mokykloje atsakingam asmeniui, kuris išsiaiškina vėlavimo priežastis ir jas šalina.

19. Mokiniai mokykliniame autobuse turi nusiimti kuprines, sėdėti ramiai, užsisegę saugos diržus, nevaikščioti. Vežant mokinį neįgaliojo vežimėlyje, vežimėlis turi būti pritvirtintas tam skirtomis prisegimo sistemomis. Jei vežant mokinius naudojamos specialios sėdynės, jos turi būti pritaikytos mokinių ūgiui ir svoriui pagal Kelių eismo taisyklių reikalavimus. Rekomenduojama, kad mokiniai turėtų nuolatinės sėdėjimo vietas.

20. Į mokyklą atvežtus mokinius reikia išleisti taip, kad jiems nereikėtų pereiti kelio.

21. Tik mokykliniam autobusui sustojus mokiniai gali prieiti prie autobuso, norėdami įlipti ar pakilti iš užimamų sėdimų vietų, norėdami išlipti. Vairuotojas stebi, kad į autobusą būtų įlipama ir išlipama tik jam visiškai sustojus. Į autobusą pirmieji įlipa jaunesni mokiniai, pirmieji išlipa – vyresni. Atidaryti autobuso duris ir įleisti arba išleisti mokinius vairuotojas turi tik autobusui sustojus ir įsitikinęs, kad yra saugu.

22. Tamsiu paros metu vairuotojas, mokinius lydintis asmuo ir mokiniai turi būti su atšvaitais.

23. Atsitikus bet kokiam nenumatytam atvejui, mokinių negalima palikti vienu, be priežiūros. Įvykus eismo įvykiui, jei yra sužeistų, reikia nedelsiant kviesti greitąją medicininę pagalbą ir policiją, jei įmanoma, suteikti pagalbą.

IV SKYRIUS DARBUOTOJŲ PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

24. Gimnazijos direktorius:

24.1. išsiaiškina mokinių važiavimo poreikius, nustato mokinių instruktavimo tvarką, tvirtina maršrutus, tvarkaraščius, sustojimo vietas, mokykliniais autobusais vežamų mokinių sąrašus, prireikus juos koreguoja;

24.2. tvirtina mokyklinio autobuso vairuotojo pareiginių aprašą, nustato jo instruktavimo tvarką;

24.3. prireikus skiria mokinius lydintį asmenį, nustato jo funkcijas, teises ir pareigas;

24.4. skiria už organizuotą mokinių vežimą atsakingą asmenį, nustato jo funkcijas, teises ir pareigas;

24.5. užtikrina mokinių ir jų tėvų (globėjų ar rūpintojų) informavimą apie mokyklinio autobuso maršrutus, tvarkaraščius, sustojimo vietas, mokinių elgesį važiuojant, sustojus, neatvykus mokykliniam autobusui ir informacijos viešinimą mokyklos informavimo priemonėse;

24.6. užtikrina mokykloje mokinių, anksti atvežtų ir laukiančių pamokų pradžios bei laukiančių mokyklinio autobuso po pamokų ar kitų renginių, užimtumą, atsako už jų saugumą;

24.7. kontroliuoja mokinių vežimo kokybę, nedelsdamas reaguoja į mokinių vežimo mokykliniu autobusu trūkumus ir juos šalina.

25. Už organizuotą mokinių vežimą atsakinga socialinė pedagogė vykdo gimnazijos direktoriaus vadovo nustatytas funkcijas, palaiko nuolatinį ryšį tarp vairuotojo, mokinių, tėvų (globėjų ar rūpintojų) ir mokyklos, sprendžia kasdienius klausimus ir aiškina nenumatytas situacijas.

26. Vairuotojas veža mokinius vadovaudamasis Kelių eismo taisyklėmis ir šiuo Aprašu. Jis privalo nedelsdamas informuoti mokyklos vadovą ir/ar už organizuotą mokinių vežimą atsakingą asmenį apie visas iškilusias mokinių vežimo problemas (maršrutų organizavimo, autobuso techninio aptarnavimo ir remonto, techninės apžiūros, grafiko, mokinių elgesio, jų punktualumo ir t. t.).

27. Vairuotojas ir mokinius lydintis asmuo turi:

27.1. kultūringai ir mandagiai elgtis;

27.2. prižiūrėti, kad mokiniai saugiai įliptų į transporto priemonę ir išliptų iš jos, naudotūsi įrengtomis prisegimo sistemomis;

27.3. stebėti, kad mokiniai nešiukšlintų, netriukšmautų, užkirsti kelią drausmės pažeidimams ir patyčioms;

27.4. įspėti, kad išlipę iš mokyklinio autobuso jie neitų per kelią pro autobuso galą ir priekį, o palauktų, kol jis nuvažiuos arba prieš pereidami kelią, mokiniai paėjėtų toliau nuo autobuso galo, kad matytų kelią;

27.5. užtikrinti, kad mokyklinio autobuso salone vežant mokinius nebūtų vežama jokių krovinių, aštrių ar sunkių daiktų, kurie sukeltų pavojų staigiai stabdant ar eismo įvykio metu, bei, kad nebūtų vežami pašaliniai asmenys arba daugiau mokinių, negu mokykliniame autobuse yra sėdimų vietų.

28. Mokyklinio autobuso vairuotojas, vykdydamas pareigas, už įvykio keliuose padarinius atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. Žala, padaryta mokinio ar kito keleivio sveikatai, gyvybei vežimo metu, atlyginama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

29. Mokyklinio autobuso vairuotojui ir mokinius lydintiems asmeniui, už organizuotą mokinių vežimą atsakingam asmeniui ir mokyklos vadovui drausminės nuobaudos dėl jų pareigų nevykdymo ar netinkamo vykdymo skiriamos Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

V SKYRIUS MOKYKLINIŲ AUTOBUSŲ IŠLAIKYMAS

30. Lėšos mokykloms mokiniams vežti, autobusams išlaikyti (einamajam remontui, atsarginėms dalims, transporto draudimui ir kt.) skiriamos iš Kauno rajono savivaldybės biudžeto.

31. Jeigu mokyklos biudžete nėra lėšų šio Aprašo 13.2–13.8 punktuose nurodytoms išvykoms, mokiniai ar mokytojai sumoka mokyklai už sunaudotus degalus pagal globalios padėties nustatymo sistemos (toliau – GPS) parodymus. Jeigu mokykliniu autobusu buvo vežami mokyklos, kuri neturi mokyklinio autobuso, mokiniai ar mokytojai, mokyklinį autobusą valdanti mokykla išrašo sąskaitą faktūrą už išvykai sunaudotus degalus pagal GPS duomenis.

32. Gaunamos lėšos naudojamos mokyklinius autobusus turinčių mokyklų transporto sąnaudoms (degalų) atgauti.

33. Sprendimą dėl mokyklinių autobusų naudojimo ir finansavimo Aprašo 13.10–13.11 papunkčiuose nurodytoms reikmėms priima Kauno rajono savivaldybės institucijos pagal savo kompetenciją.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Už mokyklinių autobusų tinkamą saugojimą, eksploatavimą, naudojimą, apskaitos dokumentų pildymą atsakingi mokyklų, valdančių mokyklinius autobusus, vadovai ar jų paskirti asmenys.

35. Šis Aprašas gali būti keičiamas, papildomas ar pripažįstamas netekusiu galios Kauno rajono savivaldybės tarybos sprendimu.
